

EPKK kvaliteedimärkide uuring

CAPI-bussi aruanne
oktoober-november 2010

Sisukord

1. Uuringu tulemused p. 4
2. Lisad p. 14

EPKK kvaliteedimärkide
uuring

CAPI-bussi aruanne
oktoober-november 2010

Emor AS

Autor
Katrín Männaste

| © TNS

Eesmärk ja metoodika

- Uuringu eesmärk oli kaardistada võrdlevalt varasemate aastatega:
 - kuidas on muutunud tarbija teadlikkus Tunnustatud Eesti Maitse (TEM) ja Tunnustatud Maitse (TM) märkidest ning nende märkamise tase toidukaupadel;
 - milline on trend TEM ja TM märgiga toodete eelistamise osas teistele toodetele;
 - missugused omadused kirjeldavad TEM ja TM märgiga tooteid;
 - kas tarbija peab TEM ja TM märke usaldusväärseteks.
- Uuringu viisime läbi perioodil 13.-20.10 ja 27.10-03.11.2010 TNS Emori omnibuss küsitluse raames
 - meetod: CAPI (*Computer Assisted Personal Interviewing*);
 - küsitletavate sihtrühm: 1000 Eesti elanikku vanuses 15-74 a.
- Uuringu tellija on Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda. Uuringu tulemuste omandiõigus kuulub uuringu tellijale.
- Aruandes on esitatud uuringu tulemused tabeljaotustena koos lühikommentaari ja põhigraafikutega.

100% Natural

Uuringu tulemused

EPKK kvaliteedimärkide uuring

Uuringu kokkuvõte

Järeldused

- Vahepealsetel aastatel stabiilsena püsinud EPKK kvaliteedimärkide üldine tuntuse tase on viimase kahe uuringuperioodi jooksul näidanud kerget kasvutrendi (*graafiliselt kujutatud slaidil 7*).
 - Vähemalt ühte kahest kvaliteedimärgist on märganud 87% 15-74-aastastest Eestimaa elanikest (möödunud aastal 86%, kolmel varasemal uuringuperioodi 84%).
 - Enamasti on kvaliteedimärgid tarbijale silma hakanud toote pakendil. Pakendil märke märganute osakaal on tõusnud 84%-ni (aasta eest 80%).
 - Sel aastal on peale kolmeaastast stabiilsusperioodi kasvanud ka märke kauplustes ja/või reklaamides märganute osakaal. Kauplustest-reklaamidest on märgid tuttavad 37%-le vastanuist (2009.a. 33%-le).
 - Tuntuse tase püsib keskmisest kõrgemana eestlaste, maapiirkondade elanike, kõrgharidusega ning kõrgema sissetulekutasemega vastajate seas, regioniti eristub kõrgeima tuntusega Lõuna-Eesti.
 - Keskmisest madalama teadlikkusega märgistusest hakkab silma eeskätt mitte-eestlaste segment, kuid ka selles tarbijarühmas võib viimastel aastatel täheldada teadlikkuse kasvu (üldine märkamine on viimase 2 aastaga tõusnud 63%lt 70%ni).
- Nn. Pääsukesemärk on jätkuvalt kahest märgist tuttavam: märki teab kaheksa-üheksa inimest kümnest ning tuntus pisitasa kasvab5.
- Nn. Ristikumärgi tuntus küll aastatagusega võrreldes kasvanud ei ole (nagu mullugi on märk tuttav ligi 2/3 elanikkonnast), kuid tõusnud on märgi märkamine kauplustes/reklaamides (*graafiliselt kujutatud slaidil 8*).

Uuringu kokkuvõte

Järeldused (2)

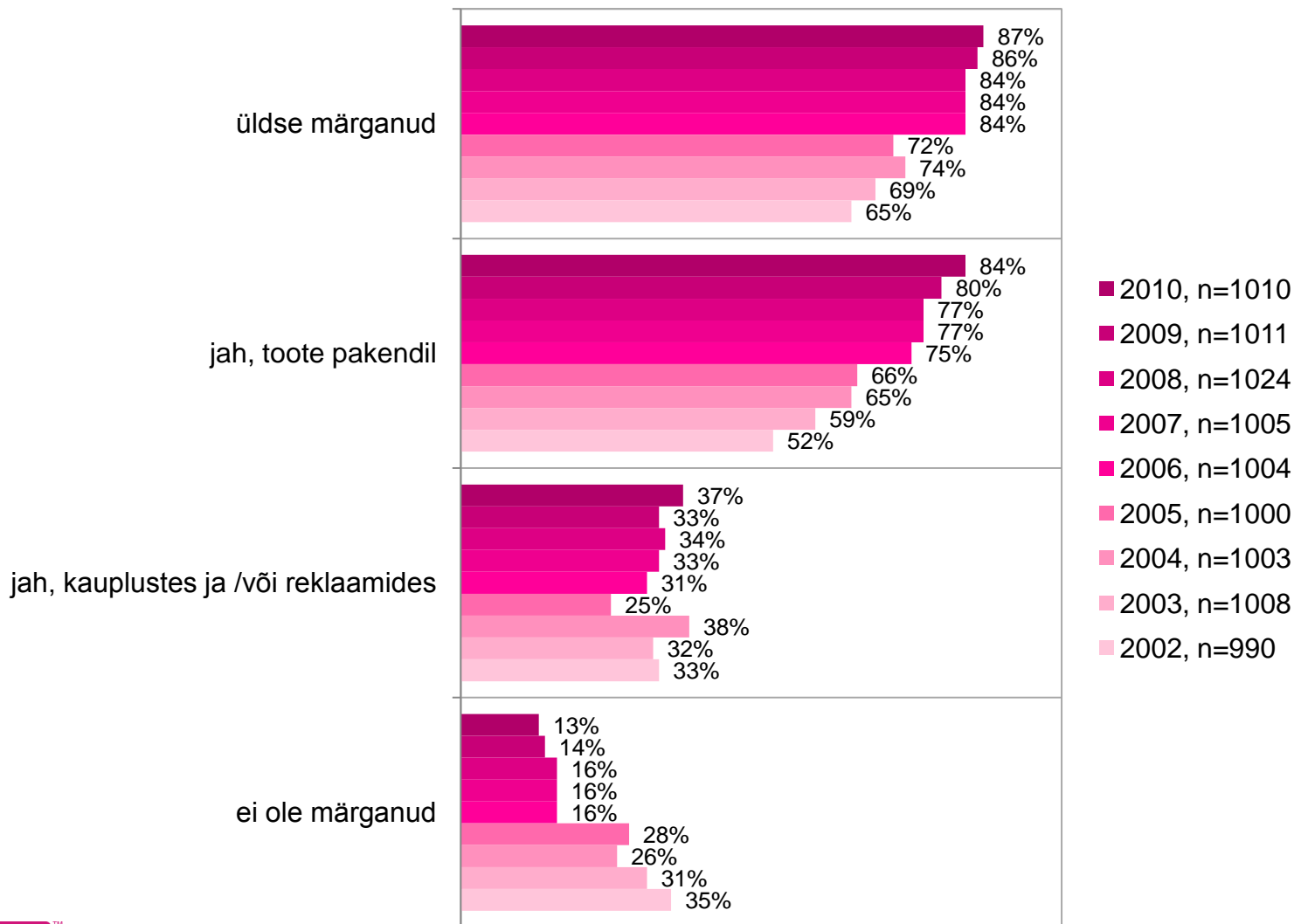
Sarnaselt eelmistele uuringuperioodidele küsiti ka nüüd märgistatud toidukaupade ostueelistuse, usaldusvärsuse ja tooteid kirjeldavate tooteomaduste kohta ning seda Pääsukesemärgi ja Ristikumärgi kohta eraldi. Ajaline trend neis näitajates on välja toodud ka mõlema märgi kohta kokku.

- Märgistatud toidukaupade eelistamine on viimastel aastatel püsinud peaaegu muutumatuna: tarbijatest, kes on märgistusega tuttavad, väidab ligi 80% vähemalt mõnikord enda ostueelistuse just märgiga toodete poole kalduvat; viiendik eelistab alati Tunnustatud (Eesti) Maitse märgistusega toidukaupu (*slaidid 9 ja 10*).
 - Seejuures on kahe märgi eelistus võrdsustunud – eelistajaid ja ka nn tagasilükkajaid on mõlemal ühepalju.
 - Teiste tarbijasegmentidega võrreldes omab märgistus veidi väiksemat tähtsust noortele, alla 25.a. tarbijatele.
- Kolmveerandi jaoks Eesti tarbijatest tähistab Pääsukesemärk kohapeal toodetud toodet (möödunud korral nimetas seda tähendust veidi vähem, 71% tarbijaist). Stabiilselt kuus vastajat kümnest tajub märgistust eestimaisele toorainele viitavana. Mullu pisut kasvanud toote kvaliteedile viitav tähendus on aktuaalne iga teise tarbija jaoks.
- Ristikumärk informeerib peaaegu võrdselt Eesti päritolust ning toote kvaliteedist, möödunud aastaga võrreldes on kvaliteetsust mõnevõrra harvem välja toodud.
- Tasapisi kasvab mõlema märgi puhul ka informeeriv tähendus tootest kui toiduekspertide poolt kõrgelt hinnatust (seda tähendust kannab märk iga teise-kolmanda märkidega kokku puutunud eesti elaniku jaoks) (*slaid 12*).
- Usaldus EPKK kvaliteedimärkide vastu püsib kõrge – 9 inimest 10-st peab märke täiesti või pigem usaldusväärseks. Ometi, aasta eest kalduti oma usaldust pisut kindlalt vormis väljendama – sel aastal on täieliku usaldamise arvelt kasvanud “pigem”-vormi kasutavate inimeste hulk (*slaid 13*).
 - Keskmisest veidi kõrgem on märgistuse usaldamise tase kõrgema hariduse ning sissetulekuga tarbijasegmentides; madalama usalduse tasemega eristuvad mitte-eestlased, põhi-haridusega inimesed ning regionaalselt Lõuna-Eesti.

Kvaliteedimärkide märkamine:

märغانud ühte või teist märki

% kõikidest vastajatest

Kvaliteedimärkide märkamine: märganud Pääsukesemärki / Ristikumärki

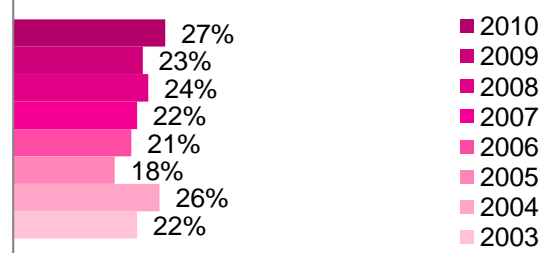
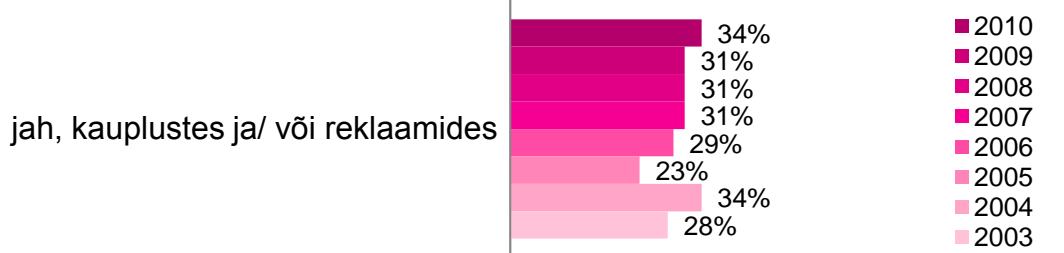
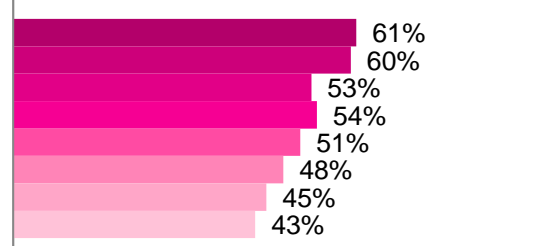
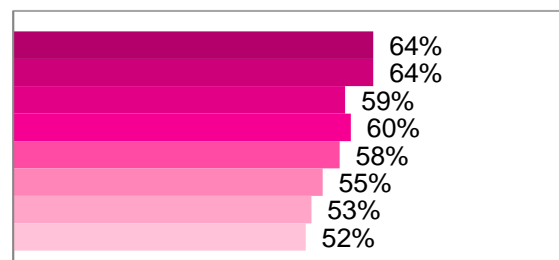
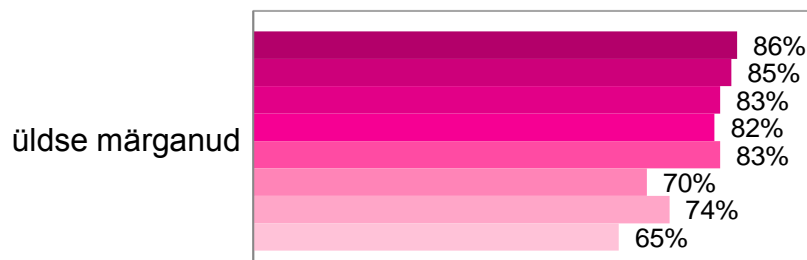
% kõikidest vastajatest, n=1011

Pääsukesemärk

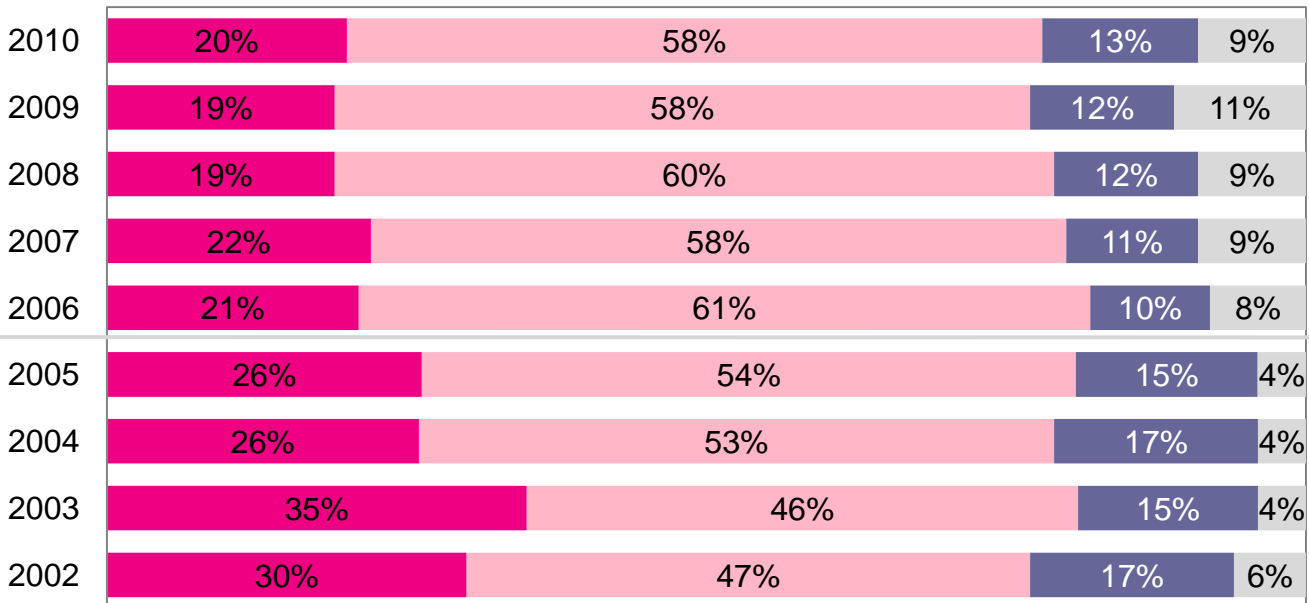
Ristikumärk

Kvaliteedimärkide eelistamine: eelistab ühte või teist märki

% nendest, kes olid märgistust näinud

■ jah, alati ■ jah, mõnikord ■ ei ■ ei oska öelda/vastamata

*NB! Alates 2006
metoodika muutus:
trend on esitatud
kahe eraldi märgi
kohta mõõdetud
andmeid ühendades*

Kvaliteedimärkide eelistamine:

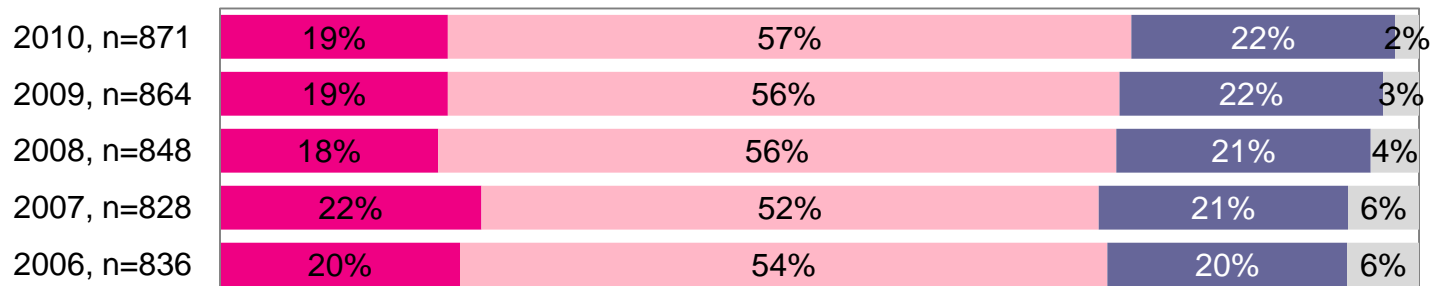
Päasukesemärgi / Ristikumärgi eelistamine

% nendest, kes olid vastavat märgistust näinud

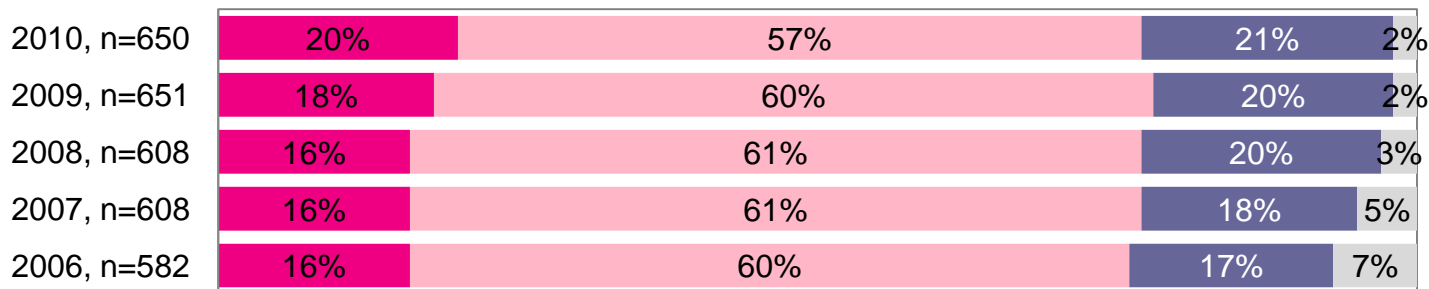
Päasukesemärk

■ jah, alati ■ jah, mõnikord ■ ei ■ ei oska öelda

Ristikumärk

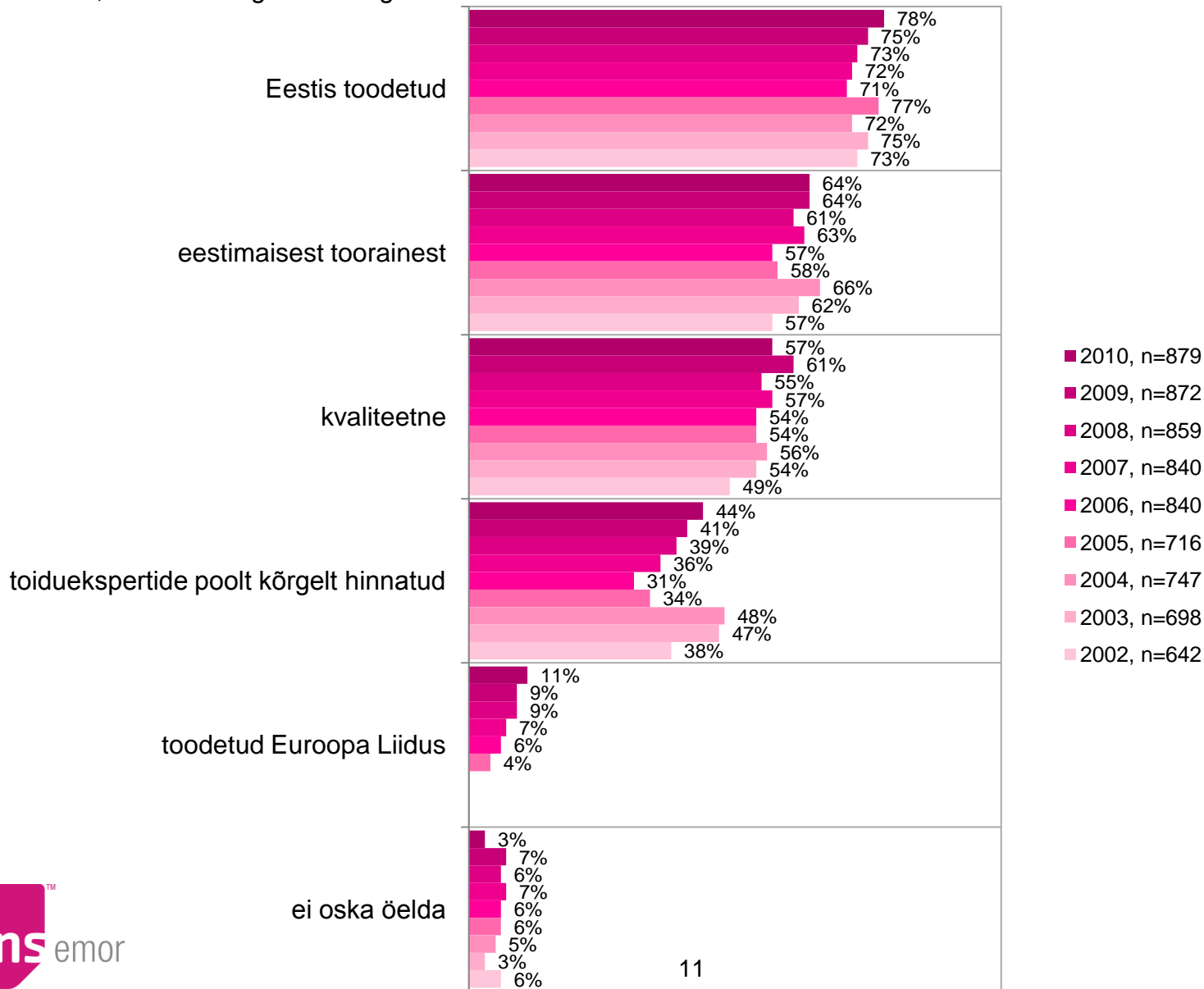
■ jah, alati ■ jah, mõnikord ■ ei ■ ei oska öelda

Kvaliteedimärgiga tooteid kirjeldavad omadused:

kirjeldab ühte või teist märki

% nendest, kes olid märgistust märganud

Kvaliteedimärgiga tooteid kirjeldavad omadused:

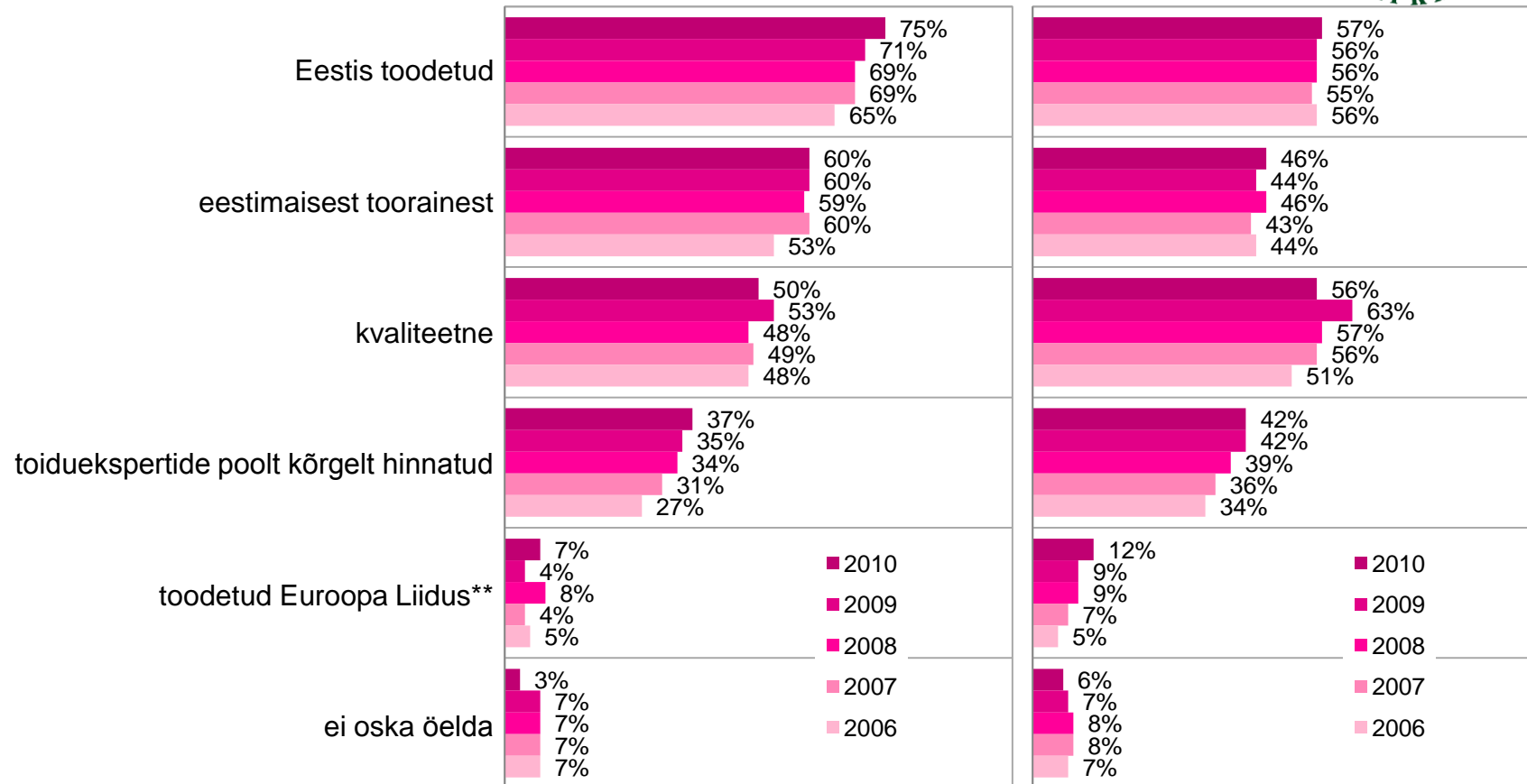
kirjeldab Pääsukesemärki / Ristikumärki

% nendest, kes olid vastavat märgistust näinud

Pääsukesemärk

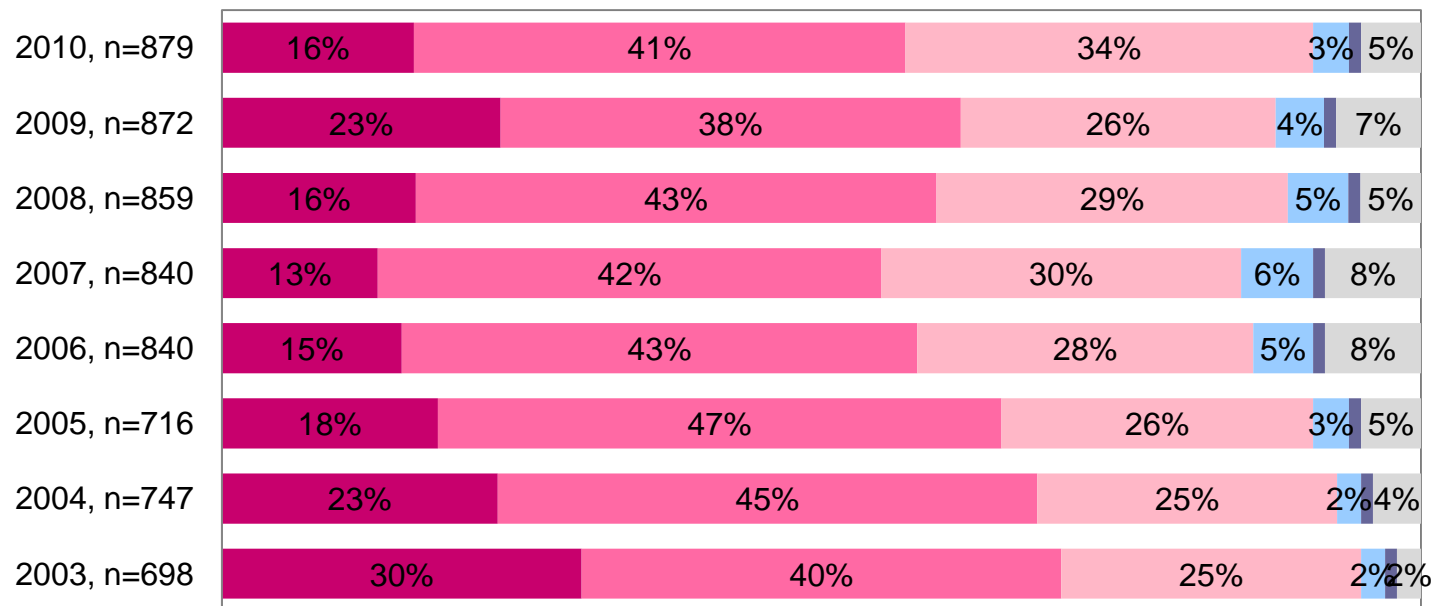
Ristikumärk

Kvaliteedimärkide usaldusväärsus: usaldab ühte või teist märki

% nendest, kes olid märgistust märganud

■ usaldan täielikult ■ usaldan ■ pigem usaldan ■ pigem ei usalda ■ ei usalda üldse ■ ei oska öelda

Lisad

EPKK kvaliteedimärkide uuring

Lisad

Metoodika ja valimi kirjeldus

- CAPI-bussi üldkogum: Eesti Vabariigi alalised elanikud vanuses 15–74 a (kokku 1 034 752 inimest, Statistikaamet 01.01.2010. a).
- Valim: 500 inimest
- Valim on n-ö “isekaaluv”: üldkogumi proportsionaalne mudel – kõikidel üldkogumisse kuuluvatel inimestel on võrdne võimalus vastajaks sattuda.
- Valimi moodustamise printsiibid:
 - Territoriaalselt 6 valimikihti (proportsionaalne üldkogumi jaotusele, Statistikaameti rahvastikuandmed 01.01.2010. a), igas kihis kaheastmeline valik.
 - Esmane valikuühik: asula (linnad, alevid, alevikud, külad). Valimipunktid juhuvalikuga vastavalt elanike arvule – kokku 94 punkti.
 - Teisene valikuühik: inimesed. Ühes valimipunktis 8 inimest, Tallinnas , Tartus, Pärnus, Kohtla-Järvel ja Narvas 4.
Küsitletavate leidmine: lähteadressi meetod, noorte meeste–noorte naiste reegel
- Küsitluse käigus kujunenud valimi struktuuri võrdleme vastavate näitajatega üldkogumi kohta. Vajaduse korral kaalume valimit esinduslikkuse tagamiseks.

Lisad

Valimi mudel ja selle jaotus

Piirkonna tasandil standardset kaalutavad lõiked									
Liigituse nimi	Lõigete sisu	Üldkogum (ESA 01.01.2009)		Mudel	Tegelik valim		Kaal	Kaalutud jaotus	
		Abs. arv	%	VP arv	Arv	%		Arv	%
KOKKU		1 038 848	100,00%	188	1010	100,00%		1010	100,00%
PIIRKOND	Tallinn	311 828	30,02%	76	307	30,40%	0,9870	303	30,00%
	Põhja-Eesti	154 807	14,90%	20	161	15,94%	0,9379	151	14,95%
	Lääne-Eesti	124 457	11,98%	18	110	10,89%	1,1000	121	11,98%
	Tartu piirkond	142 249	13,69%	26	136	13,47%	1,0147	138	13,66%
	Lõuna-Eesti	120 701	11,62%	14	112	11,09%	1,0446	117	11,58%
	Virumaa	184 806	17,79%	34	184	18,22%	0,9728	179	17,72%
ASULATÜÜP	Pealinn	311 828	30,02%		307	30,40%	0,9870	303	30,00%
	Suur linn	200 132	19,26%		192	19,01%	1,0156	195	19,31%
	Muu linn	212 997	20,50%		209	20,69%	0,9904	207	20,50%
	Alevik/küla	313 891	30,22%		302	29,90%	1,0099	305	30,20%
SUGU	Mehed	486 340	46,82%		440	43,56%	1,0727	472	46,73%
	Naised	552 508	53,18%		570	56,44%	0,9439	538	53,27%
VANUS	15-24	196 272	18,89%		134	13,27%	1,4254	191	18,91%
	25-34	192 490	18,53%		162	16,04%	1,1543	187	18,51%
	35-49	274 860	26,46%		257	25,45%	1,0389	267	26,44%
	50-64	246 847	23,76%		291	28,81%	0,8282	241	23,86%
	65-74	128 379	12,36%		166	16,44%	0,7530	125	12,38%
RAHVUS	Eestlased	704 385	67,80%		702	69,50%	0,9758	685	67,82%
	Muu rahvus	334 463	32,20%		308	30,50%	1,0552	325	32,18%

Lisad

Küsitlus

- CAPI-meetod (arvuti abil tehtavad personaalintervjuud):
 - ankeedi küsimused sülearvuti ekraanil ja vastused sisestab küsitleja kohe arvutisse. Filtrid ja roteerimised on programmeeritud, vähendades nii vigu küsitlemisel. Ankeet võib sisaldada multimeediat (pilte, videot, muusikaklippe).
- Pärast küsitluse toimumist korraldasime intervjuude järelkontroll. Selleks võtsime ühendust veelkord 15% valimist ja palusime vastajal kommenteerida küsitleja töö erinevaid aspekte. Järelkontrolli alusel võime väita, et küsitlustöö viidi läbi vastavalt koolituse nõuetele.
- Kõik meie küsitlejad on läbinud koolitusprogrammi. Keerukamate projektide puhul teeme ka erikoolituse.
- Küsitlustöös osales 60 vastava ettevalmistuse saanud ASi Emor küsitlejat.
- Kokku tegid küsitlejad 2503 kontaktivõttu, neist:
 - 1010 juhul viidi intervjuu läbi
 - 684 juhul ei olnud kahe külastuskorra järel kedagi kodus
 - 280 juhul ei olnud sihtrühma esindajat
 - 529 korral keelduti vastamisest või sobiv isik oli vastamisvõimetu.

Lisad

Tulemuste usalduspiirid

- Andmetabelite uurimisel ja tulemustest järelduste tegemisel tuleb arvestada valimi veaga. Oleme andnud vea piirid 95% tõenäosusega, arvestades kogu valimi ja sagedamini esinevate alarühmade arvulist suurust.

Valimi suurus	50%	45%	40%	35%	30%	25%	20%	15%	10%	5%	3%	2%
	50%	55%	60%	65%	70%	75%	80%	85%	90%	95%	97%	98%
5	57,47%	57,18%	56,31%	54,82%	52,67%	49,77%	45,97%	41,04%	34,48%	25,05%	19,61%	16,09%
10	35,26%	35,08%	34,55%	33,64%	32,32%	30,54%	28,21%	25,18%	21,16%	15,37%	12,03%	9,87%
15	27,63%	27,49%	27,07%	26,35%	25,32%	23,93%	22,10%	19,73%	16,58%	12,04%	9,43%	7,74%
20	23,37%	23,25%	22,89%	22,29%	21,42%	20,24%	18,69%	16,69%	14,02%	10,19%	7,97%	6,54%
25	20,60%	20,50%	20,18%	19,65%	18,88%	17,84%	16,48%	14,71%	12,36%	8,98%	7,03%	5,77%
30	18,62%	18,53%	18,25%	17,76%	17,07%	16,13%	14,90%	13,30%	11,17%	8,12%	6,35%	5,21%
40	15,97%	15,89%	15,65%	15,23%	14,64%	13,83%	12,78%	11,40%	9,58%	6,96%	5,45%	4,47%
45	15,06%	14,98%	14,75%	14,36%	13,80%	13,04%	12,04%	10,75%	9,03%	6,56%	5,14%	4,22%
50	14,28%	14,21%	13,99%	13,63%	13,09%	12,37%	11,43%	10,20%	8,57%	6,23%	4,87%	4,00%
60	12,91%	12,84%	12,65%	12,31%	11,83%	11,18%	10,33%	9,22%	7,75%	5,63%	4,40%	3,61%
65	12,40%	12,34%	12,15%	11,83%	11,37%	10,74%	9,92%	8,86%	7,44%	5,41%	4,23%	3,47%
75	11,55%	11,49%	11,31%	11,01%	10,58%	10,00%	9,24%	8,25%	6,93%	5,03%	3,94%	3,23%
100	10,00%	9,95%	9,80%	9,54%	9,16%	8,66%	8,00%	7,14%	6,00%	4,36%	3,41%	2,80%
120	9,04%	8,99%	8,85%	8,62%	8,28%	7,83%	7,23%	6,45%	5,42%	3,94%	3,08%	2,53%
150	8,00%	7,96%	7,84%	7,63%	7,33%	6,93%	6,40%	5,71%	4,80%	3,49%	2,73%	2,24%
200	6,93%	6,89%	6,79%	6,61%	6,35%	6,00%	5,54%	4,95%	4,16%	3,02%	2,36%	1,94%
300	5,66%	5,63%	5,54%	5,40%	5,18%	4,90%	4,53%	4,04%	3,39%	2,47%	1,93%	1,58%
500	4,38%	4,36%	4,29%	4,18%	4,02%	3,79%	3,51%	3,13%	2,63%	1,91%	1,49%	1,23%
1 000	3,10%	3,08%	3,03%	2,95%	2,84%	2,68%	2,48%	2,21%	1,86%	1,35%	1,06%	0,87%

Projekti tööruhm

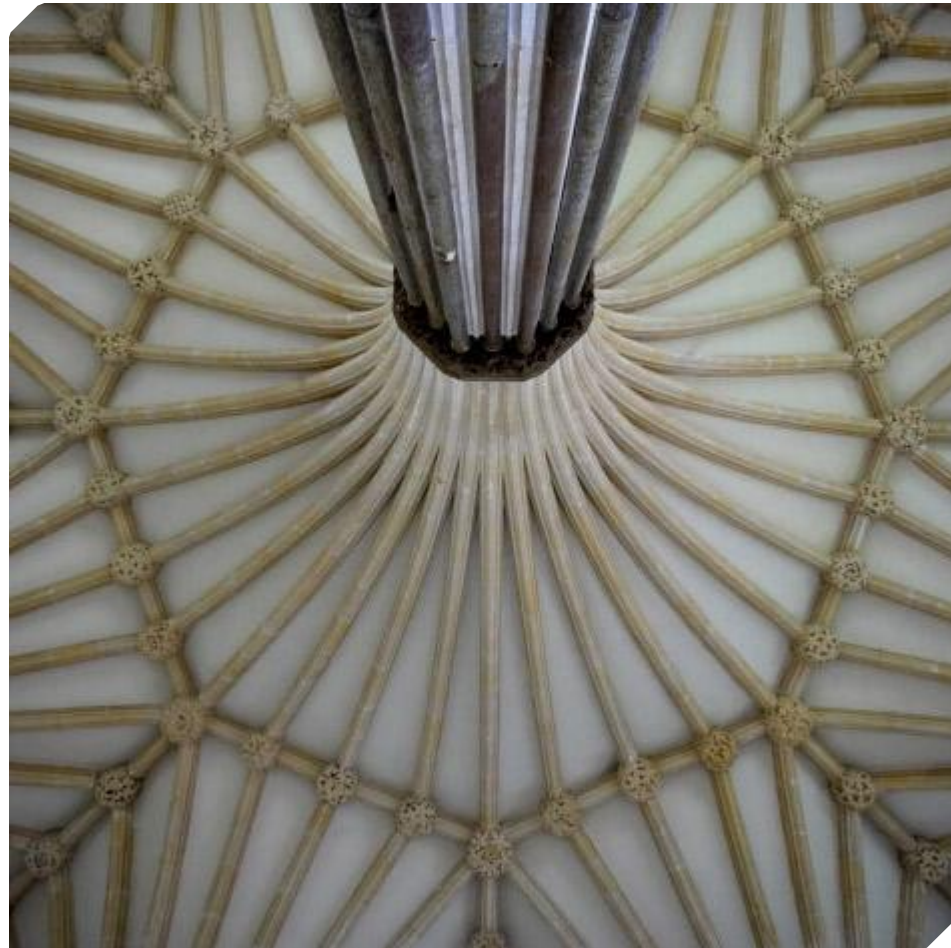
Uuringu eri etappides osalesid ja olid vastutavad:

Tellijapoolne kontaktisik:	Ave Kingu
Uuringu kava ja aruande koostaja:	Katrin Männaste
Valimi koostaja:	Mare Lepik
Ankeedi programmeerija:	Mare Lepik
Küsitlustöö koordineerija:	Kaja Ruuben
Tabeltöötlus:	Aivar Felding
Graafilised tööd:	Maire Nõmmik

Kontaktandmed:

AS Emor

Telefon:	626 8539
Telefon (üld):	626 8500
Faks:	626 8501
E-mail:	katrin.mannaste@emor.ee
E-mail (üld):	emor@emor.ee
Adress:	A. H. Tammsaare tee 47 11316 Tallinn

Lisad

Tabeljaotused